

การใช้สื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

พรพิพัฒน์ วรณจิตร¹ และ ณัฐพล ไร่ไพ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนก่อนและหลังเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 37 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ 2) แบบประเมินคุณภาพสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค 3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ มีคุณภาพด้านเนื้อหาและด้านเทคนิคอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $\bar{X} = 4.56$) และมีประสิทธิภาพ 76.85/74.35 2) คะแนนทักษะการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนหลังเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ สูงกว่าคะแนนทักษะการคิดวิจารณ์ญาณก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.92)

คำสำคัญ: สื่อสังคม, การคิดแบบหมวกหกใบ, ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 09-7004-2264 อีเมล: w.pompipat@gmail.com

The Social Media Utilization based on Six Thinking Hats to Enhance Critical Thinking for Mathayomsuksa 5 Students

Pornpipat Wannachit^{1*} and Nattaphon Rampai²

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the social media utilization based on six thinking hats to enhance critical thinking skills for Mathayomsuksa 5 students according to the quality and 75/75 efficiency criterion, 2) to compare the students' critical thinking skills that learning through the social media utilization based on six thinking hats, and 3) to study the students' satisfaction on the social media utilization based on six thinking hats. The research samples were 37 Mathayomsuksa 5 students at Seekan (Wattananunupathum) School that study in 2013 academic year by cluster random sampling. The research tools were 1) the social media utilization based on six thinking hats, 2) the expert's quality evaluation form, 3) the critical thinking test, and 4) the student's satisfaction questionnaire. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test.

The research findings 1) the social media utilization based on six thinking hats to enhance critical thinking skills showed quality at highest level ($\bar{X} = 4.54$, $\bar{X} = 4.56$) and showed efficiency at 76.85/74.35 that according to the criteria, 2) the students' critical thinking skills scores that learn through the social media utilization based on six thinking hats were higher than the pre-test scores at .05 level of significant and 3) the students' satisfaction on social media utilization based on six thinking hats to enhance critical thinking skills showed at high level ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.92).

Keywords: Social Media, Six Thinking Hats, Critical Thinking Skills

---

¹ Master Program Student, Department of Education Technology, Faculty of Education, Kasetsart University

² Lecture, Department of Education Technology, Faculty of Education, Kasetsart University

* Corresponding Author Tel. 09-7004-2264 E-mail: w.pornpipat@gmail.com

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 นั้นมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ [1] และเดชา [2] ได้ยกตัวอย่างถึงความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า “ในประเทศอังกฤษจัดหลักสูตรเน้นการสอนด้านการคิดเชิงวิจารณ์อันดับหนึ่งที่สุดเมื่อนักเรียนมีอายุระหว่าง 16 – 18 ปี ซึ่งเป็นวัยที่ถูกครอบงำได้ง่ายที่สุด ตัวอย่างที่เห็นชัดในประเทศไทยได้แก่การเข่นฆ่าทำร้ายกันระหว่างสถาบันที่เข้าเรียนมากโดยเฉพาะนักศึกษาอาชีวะดังปรากฏเป็นข่าวต่อเนื่องบ่อยครั้งเนื่องจากคนเหล่านี้อยู่ในวัยคะนอง ยังขาดทักษะในการคิดที่มีเหตุผล”

สื่อสังคมออนไลน์ มีรูปแบบการสื่อสารข้อมูลที่เข้าถึงผู้คนทุกระดับในปัจจุบัน โดยมีการใช้อย่างแพร่หลายภายใต้การพัฒนาอยู่ตลอดเวลาของเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ จึงเป็นหนึ่งในทางเลือกของการสื่อสารข้อมูลในรูปแบบที่มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีรูปแบบการสื่อสารข้อมูลที่หลากหลาย เหมาะสำหรับผู้คนในโลกปัจจุบันและโลกอนาคต [3] โดยในปี 2553 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (สทร.) ได้จัดการอบรมส่งเสริมให้ครูใช้ Social Media ในการจัดการเรียนการสอน โดยจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ พร้อมกับฝึกปฏิบัติในการใช้เครื่องมือที่มีในสื่อสังคมออนไลน์ ให้แก่ครูทั่วประเทศ จากข้อความข้างต้น แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการนำ Social Media มาใช้ในการจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยใช้คุณสมบัติตามที่พิชิต [3] ได้กล่าวไว้ว่า “สื่อสังคมออนไลน์หรือ Social Media คือ สื่อที่ผู้ส่งสารแบ่งปันสาร ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ไปยังผู้รับสารผ่านเครือข่ายออนไลน์ โดยสามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร หรือผู้รับสารด้วยกันเอง”

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการพิจารณาได้ตรงต่อข้อมูล การรวบรวมข้อเท็จจริง การ

จัดระบบข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปสู่การสรุปอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผล โดยนำมาประยุกต์เข้ากับการจัดการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคม ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เข้าถึงได้ง่าย สามารถสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนำมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับทั้งผู้เรียนด้วยกัน และกับครูอาจารย์ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 [4] มาตรา 66 ที่กล่าวว่า “ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในโอกาสแรกที่ทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” จนทำให้สามารถนำทักษะเหล่านี้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยการนำสื่อสังคมมาใช้ตามแนวความคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิจารณ์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหมวกหกใบ

2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหมวกหกใบ

3. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหมวกหกใบ จะมีคะแนนทักษะการคิดวิจารณ์หลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์)

ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 10 ห้องรวมทั้งหมด 379 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) มา 1 ห้องเรียน ได้จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 37 คน

4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา เศรษฐศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้สื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.1 การพัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากรอบแนวคิดของสื่อสังคมและการคิดแบบหมวกหกใบ ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่างๆ เกี่ยวกับสื่อสังคม การคิดแบบหมวกหกใบ การคิดวิจารณ์ญาณ ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ และทำการศึกษาเนื้อหาวิธีการจัดการเรียนการสอน เป้าหมาย และการประเมินผล ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา เศรษฐศาสตร์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ นำเนื้อหาที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วมาจัดทำกรอกแบบ Flowchart และ Storyboard โดยการเขียนบรรยายในแต่ละลำดับการนำเสนอ แล้วนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่ การแบ่งกลุ่มของกิจกรรมตามลำดับของการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อความชัดเจนในการทำ

กิจกรรมของแต่ละชั้น เพื่อให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างเป็นระบบตามการคิดแบบหมวกหกใบ

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- นำ Flowchart และ Storyboard ที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาพัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ

- นำสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบที่สร้างขึ้น ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่ เพิ่มคำชี้แจง และกฎกติกาในการเรียนให้แก่ผู้เรียน ว่าผู้เรียนควรปฏิบัติอย่างไรในการเรียน และเพิ่มคำชี้แจงในการทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนไม่สับสนและสามารถเรียนตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง

- หลังจากนั้นนำสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบคุณภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ ผลอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้แก่ เพิ่มเติมคำแนะนำการใช้การคิดแบบหมวกหกใบ การปรับเปลี่ยนวิธีการตอบคำถามให้ผู้เรียนมีการวิจารณ์คำตอบของกันและกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และควรระวังเรื่องการเชื่อมโยงออกไปภายนอก

- จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน เป็นเอกสารเกี่ยวกับทักษะการคิดวิจารณ์ญาณและวิธีการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียน ซึ่งไม่ได้กล่าวไว้ในสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การหาประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

นำสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์คือ คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

การทดลองครั้งที่ 1 การทดลองรายบุคคล ใช้ นักเรียนจำนวน 3 คน ให้นักเรียนแต่ละคนทดลองใช้ สื่อ สังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะ การคิดวิจารณ์จากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ เพื่อหาประสิทธิภาพและ นำมาปรับปรุงแก้ไข ผลปรากฏว่า ได้คะแนนกิจกรรม ระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 64.81 และได้คะแนนทดสอบ หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.11 ซึ่งยังไม่ถึงตามเกณฑ์ 75/75 จึงต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป ระหว่างการ ทดลองพบปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ มีคำผิดแทรกอยู่ใน เนื้อหาและการเข้าถึงแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมไม่สามารถเข้า ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อยก่อนการ ทดลองครั้งต่อไป

การทดลองครั้งที่ 2 ทดลองกลุ่มเล็ก ใช้ นักเรียน จำนวน 6 คน เพื่อสังเกตปฏิกริยาและพฤติกรรมระหว่าง เรียน โดยให้นักเรียนแต่ละคนทดลองเรียนผ่านสื่อสังคม ตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ จากนั้นให้นักเรียนทำ แบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ เพื่อหา ประสิทธิภาพและนำมาปรับปรุงแก้ไข ผลปรากฏว่า ได้ คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 78.70 และได้คะแนนแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.11 หลังการทดลองพบปัญหาที่เกิดขึ้นคือ คะแนนกิจกรรม ระหว่างเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนหลังเรียนมาก จึงทำการ ปรับแก้ไขกิจกรรมระหว่างเรียนเพื่อเพิ่มความยากให้ เหมาะสมกับแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์

การทดลองครั้งที่ 3 การทดลองภาคสนาม หลังจากสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบผ่าน การปรับปรุงจากการทดลองรายกลุ่มแล้ว จึงนำไปทดลอง ใช้กับนักเรียน จำนวน 30 คน โดยให้นักเรียนทำแบบวัด ความสามารถในการคิดวิจารณ์ แล้วทำการประเมิน ทักษะการคิดวิจารณ์ แล้วให้นักเรียน เรียนผ่านสื่อ สังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ โดยให้ทำกิจกรรม ตามขั้นของการคิดแบบหมวกหกใบ และมีการเก็บคะแนน กิจกรรมระหว่างเรียน หลังจากเรียนครบแล้วให้นักเรียน ทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ แล้ว นำมาประเมินทักษะการคิดวิจารณ์ เมื่อเสร็จสิ้น กระบวนการ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพ ของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบดังนี้ ร้อยละ

ของคะแนนเฉลี่ยของกิจกรรมระหว่างเรียน เท่ากับ 76.85 และร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนทักษะการคิด วิจารณ์จากนั้นเท่ากับ 74.35 ดังนั้น ประสิทธิภาพของสื่อ สังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เท่ากับ 76.85/ 74.35 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่ง สามารถนำไปใช้ในการทดลองเพื่อหาสมมติฐานต่อไปได้

5.1.2 การสร้างแบบประเมินคุณภาพสื่อสังคม ตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการ คิดวิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านเนื้อหาและด้านเทคนิค

- ตั้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการประเมิน โดยแบ่ง ออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 คุณภาพสื่อสังคมตามแนว การคิดแบบหมวกหกใบ ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่มีต่อสื่อ สังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ

- สร้างแบบประเมินสื่อสังคมตามแนวการคิด แบบหมวกหกใบ ซึ่งเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด เท่ากับ 5

เหมาะสมมาก เท่ากับ 4

เหมาะสม เท่ากับ 3

เหมาะสมน้อย เท่ากับ 2

เหมาะสมน้อยที่สุด เท่ากับ 1

โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมาย ของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสม

1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

- นำแบบประเมินที่ออกแบบและสร้างขึ้น นำ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้แก่ หัวข้อในการประเมิน

5.1.3 การสร้างแบบวัดความสามารถในการคิด วิจารณ์

- ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ เกี่ยวกับการวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ เพื่อ นำมาใช้ในการสร้างแบบวัดความสามารถในการคิด วิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดย

เลือกแบบทดสอบประเภท Cornell Critical Thinking Test Level X ซึ่งใช้ทดสอบกับผู้เรียนตั้งแต่ระดับ 4 (เทียบเท่าประถมศึกษาปีที่ 4) จนถึงระดับ 12 (เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 6)

- เลือกแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ (Cornell Critical Thinking Test Level X) ที่ออกแบบโดยเบญจมาศ [5] จำนวน 30 ข้อ แล้วนำไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบและขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามเพื่อความเหมาะสม

- นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ผ่านการเรียนสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ จำนวน 30 คน เพื่อดำเนินการวิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบ โดยการหาดัชนี ความยากง่าย (p) ซึ่งผลที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ถือว่าผ่านเกณฑ์และค่าอำนาจจำแนก (r) ผลที่ได้มีค่า 0.20 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ วิเคราะห์ข้อสอบโดยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.50 -0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 – 0.80

5.1.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ

- ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม
- ตั้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ส่วนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่มีต่อการเรียนการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

- สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ ซึ่งเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	เท่ากับ 5
พึงพอใจมาก	เท่ากับ 4
พึงพอใจ	เท่ากับ 3

พึงพอใจน้อย เท่ากับ 2
 พึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากับ 1
 โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	พึงพอใจ
1.51 – 2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

- นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ออกแบบและสร้างขึ้น นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้แก่วิวข้อในการประเมิน

5.2 วิธีการดำเนินการทดลอง

5.2.1 ชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัยและวิธีการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

5.2.2 หลังจากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณก่อนเรียน แล้วนำมาประเมินความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ

5.2.3 ในครั้งต่อมาให้กลุ่มตัวอย่างเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ โดยให้ทำกิจกรรมตามขั้นของการคิดแบบหวมกหกไบ ใช้ระยะเวลา 45 นาที ต่อ 1 กิจกรรม และเมื่อเรียนจนจบกระบวนการจะมีการอภิปรายการคิดแบบหวมกหกไบในแต่ละกิจกรรมในชั้นเรียนอีกครั้ง

5.2.4 หลังจากเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณครบแล้ว ให้กลุ่มตัวอย่างจะทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียน แล้วนำมาประเมินความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ

5.2.5 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่อสังคมตามแนวความคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

5.2.6 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจ และตรวจคะแนนประเมินความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณก่อนเรียนและหลังเรียนแล้วนำไปวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิธีการทางสถิติอ้างอิง ดังนี้ สถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ และ t-test การหาค่าประสิทธิภาพของการเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เกณฑ์ 75/75

6. ผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนทั้งหมดผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพแล้วทำการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาคุณภาพและหาประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพและหาประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังตารางที่ 1 – 3

ตารางที่ 1 แสดงผลการหาคุณภาพสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านเนื้อหา	4.56	0.58	เหมาะสมมากที่สุด
2. ด้านกิจกรรม/แบบฝึกหัด	4.52	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.53	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาประเมินคุณภาพสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบมีค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้านดังนี้ ด้านเนื้อหาและด้านกิจกรรมแบบฝึกหัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และ 4.52 ตามลำดับ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.54 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดจึงมีคุณภาพในด้านเนื้อหาสามารถนำไปใช้ทดลองต่อไปได้

ตารางที่ 2 แสดงผลการหาคุณภาพสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1. ด้านระบบเว็บไซต์	4.50	0.38	เหมาะสมมาก
2. ด้านการนำเสนอ	3.95	0.58	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	0.48	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคประเมินคุณภาพสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ มีค่าเฉลี่ยรวมในแต่ละด้านดังนี้ ด้านระบบเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และด้านการนำเสนอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.56 อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด จึงมีคุณภาพในด้านเทคนิคสามารถนำไปใช้ทดลองต่อไปได้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงผลการหาประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของกลุ่มทดลองใช้ (Try out) (n = 30)

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน (E ₁)	18	13.83	1.66	76.85
คะแนนทดสอบหลังเรียน(E ₂)	30	22.30	2.47	74.35

จากตารางที่ 3 การทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน หลังจากเรียนด้วยสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหวมกหกไบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 13.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.85 และได้คะแนนจากการทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 22.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.35 ซึ่งมีประสิทธิภาพ 76.85/

74.35 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 สามารถนำไปใช้ทดลอง
ต่อไป

**ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิด
วิจารณ์ญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนผ่านสื่อสังคมตามแนว
การคิดแบบหมวกหกใบ**

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิด
วิจารณ์ญาณก่อนเรียนและคะแนนทักษะ
การคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนผ่านสื่อสังคม
ตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ (n = 37)

คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน (30)	15.57	3.39	7.24	.000*
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (30)	18.43	2.62		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนทักษะ
การคิดวิจารณ์ญาณก่อนเรียนและหลังเรียน จากกลุ่ม
ตัวอย่างที่เรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวก
หกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 37 คน พบว่าคะแนน
ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนมีค่า
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 18.43 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน
โดยก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.57 คะแนน

**ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนผ่านสื่อสังคม
ตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะ
การคิดวิจารณ์ญาณ**

ตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อสื่อสังคมตามแนวการคิด
แบบหมวกหกใบ (n = 37)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. ด้านระบบเว็บไซต์	3.57	1.03	มาก
2. ด้านเนื้อหา	3.54	0.85	มาก
3. ด้านกิจกรรม	3.52	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.54	0.92	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบ
หมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ
จำนวน 37 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี
ความพึงพอใจในด้านระบบเว็บไซต์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57
ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 และด้านกิจกรรมมี
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 โดยค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจ
เท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ในระดับพึงพอใจมาก

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 จากการหาคุณภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิด
แบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในด้านเนื้อหาและ
ด้านเทคนิค อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ผลการหา
ประสิทธิภาพของสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหก
ใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เท่ากับ 76.85/74.35 ซึ่ง
เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสามารถ
นำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ
วางแผน การออกแบบ ผ่านการพิจารณาและตรวจสอบ
ความเหมาะสมจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค

7.2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ
ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสื่อสังคมตาม
แนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด
วิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า
คะแนนทักษะการคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าคะแนน
ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้
เห็นว่า การเรียนด้วยสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวก
หกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการนำเสนอเนื้อหาให้
เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีการนำเสนอที่ช่วย
กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน สอดคล้องกับ
งานวิจัยของกุลธวัช [6] พบว่านักศึกษที่เรียนโดยใช้
รูปแบบการจัด การเรียนแบบผสมผสานผ่านเครือข่าย
สังคมออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาด้วยวิดีโอแชร์ริง มีคะแนน
ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ

การคิดแบบหมวกหกใบสามารถพัฒนาทักษะการคิด
 วิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย
 ของกัทสมา [7] และคชาภรณ์ [8] ได้ศึกษาผลของการสอน
 การคิดโดยใช้เทคนิคหมวกหกใบ ทำให้ผู้เรียนมีการคิด
 วิเคราะห์มากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ
 เทพยพงษ์ [9] พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักศึกษาที่เรียนด้วยอีเลิร์นนิ่งแบบเรียนรู้อันร่วมกันผ่านสื่อ
 สังคมออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งยัง
 สอดคล้องกับงานวิจัยของทรงฤทธิ์ [10] ที่พบว่า ผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้วิธีสอน
 แบบหมวกหกใบร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูง
 กว่ากลุ่มทดลองที่ใช้วิธีสอนแบบปกติร่วมกับบทเรียน
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

7.3 จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของ
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อสื่อสังคมตามแนว
 การคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด
 วิเคราะห์ พบว่า ความพึงพอใจในด้านระบบเว็บไซต์มี
 ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.57 ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54
 และด้านกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ตามลำดับ
 ค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจเท่ากับ 3.54 ซึ่งอยู่ใน
 ระดับพึงพอใจมาก ทั้งนี้เนื่องจากในการพัฒนาสื่อ
 สังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะ
 การคิดวิเคราะห์ อยู่ในรูปแบบสื่อที่สามารถทบทวน
 ทุกที่ทุกเวลา เท่าตามความต้องการของผู้เรียน ซึ่งทำให้
 สะดวกมากขึ้น และผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

8.1.1 การเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิด
 แบบหมวกหกใบ ทำให้นักเรียนสามารถเรียนได้ด้วย
 ตนเองทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารกับทั้ง
 ครูผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นได้อย่างสะดวก โดยไม่ต้องรอ
 พบในห้องเรียน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรใช้การเรียน
 ผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบร่วมกับการ
 เรียนในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมการพัฒนา
 ทักษะการคิดวิเคราะห์ให้เกิดขึ้นอย่างคงที่

8.1.2 การเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิด
 แบบหมวกหกใบ เป็นการเรียนผ่านช่องทางที่เปิดกว้าง

ซึ่งมีการใช้งานในหลายลักษณะ ทั้งเรื่องของการติดต่อ
 สื่อสาร ความบันเทิง ธุรกิจ และเพื่อการศึกษา ซึ่งอาจทำ
 ให้ผู้เรียนสามารถหันไปสนใจในเรื่องอื่นได้ง่าย ดังนั้น
 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่าการผ่านสื่อสังคมจะต้องมี
 วิธีการเรียนดังต่อไปนี้

1) ควรเรียนอย่างมีขั้นตอนและเป็น
 ระบบ โดยในที่นี้คือแนวการคิดแบบหมวกหกใบ จะแบ่ง
 ออกเป็นการคิดตามหมวกสีขาว สีแดง สีดำ สีเหลือง สี
 เขียว และสีฟ้าตามลำดับ

2) ควรมีการมอบหมายงานที่สอดคล้อง
 กับสาระการเรียนรู้แก่นักเรียนในทุก ๆ ชั้นของ การคิด
 แบบหมวกหกใบ เพื่อให้ให้นักเรียนมีเป้าหมายที่จะต้อง
 ทำให้สำเร็จ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ได้รับมอบหมาย

3) ควรมีการจัดกลุ่มการเรียนในแต่ละ
 ขั้นตอน เพื่อสะดวกในการมอบหมายงาน และส่งงาน
 ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดการ
 สับสนในแต่ละขั้นตอน

8.1.3 การเรียนผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบ
 หมวกหกใบ นักเรียนจะได้รับฟังความคิดเห็นจากครูผู้สอน
 เพื่อนร่วมชั้น เพื่อที่จะนำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุง
 และพัฒนาความคิดของตนเอง ผู้วิจัยมีข้อ เสนอแนะว่า
 ควรมีการกระตุ้นให้นักเรียนได้อภิปรายแสดงความ
 คิดเห็นต่อคำตอบหรือความคิดเห็นระหว่างนักเรียน
 ด้วยกัน เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรพัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบ
 หมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ใน
 รายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาไทย วิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น
 เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์
 ด้วยตนเอง และสามารถทบทวนบทเรียนได้ตามต้องการ

8.2.2 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ในการวิจัยเกี่ยวกับ
 สื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบ เพื่อส่งเสริม
 ทักษะการคิดวิเคราะห์ เช่น ความแตกต่างระหว่าง
 ผู้เรียน ความสามารถในการคิดของผู้เรียน เพื่อเป็น
 แนวทางในการพัฒนาสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบ
 หมวกหกใบ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ให้มี
 ความเหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น

8.2.3 ควรมีการวิจัยการใช้การคิดแบบหมวกหกใบผ่านสื่อสังคมประเภทอื่น ๆ หรือด้วยเทคโนโลยีการศึกษาในรูปแบบอื่น

8.2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมด้วยเทคนิค แนวคิด หรือวิธีการเรียนรู้อื่น ๆ ในการพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ

8.2.5 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการนำการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมตามแนวการคิดแบบหมวกหกใบเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิจารณ์ญาณไปใช้ในการฝึกอบรมและในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรต่าง ๆ

9. กิตติกรรมประกาศ

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2557

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [2] เดชา บุญค้ำ. (2551). **แนวคิดและเครื่องมือการคิดวิจารณ์ญาณ** (Online). http://www.criticalthinking.org/files/CT_Concepts-Thai.pdf, 1 กันยายน 2556.
- [3] พิเชิต วิจิตบุญรักษ์. (2554). **สื่อสังคมออนไลน์: สื่อแห่งอนาคต**. วารสารนักษิรา, 31(4), หน้า 99.
- [4] ราชกิจจานุเบกษา. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542** (Online). <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm#18>, 1 กันยายน 2556.
- [5] เบญจมาศ นิยมมาลี. (2550). **ผลของการจัดกิจกรรมคณิตศาสตร์โดยใช้คำถามระดับสูงประกอบแนวทางการพัฒนาความคิดทางคณิตศาสตร์ของฟรายวิลลิทที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [6] กุลธวัช สมารักษ์ ปณิตา วรณพิรุณ และ พัลลภ พิริยะสุรวงศ์. (2558). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้กรณีศึกษาด้วยวิดีโอแชร์ริง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ**. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ปีที่ 6 ฉบับที่ 1: 205-213.
- [7] กัสมา สิทธิกุล. (2547). **ผลการฝึกคิดแบบหมวกหกใบที่มีต่อการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุเหร่าบ้านดอนเขตวัฒนา กรุงเทพฯ**. (Online). <http://202.28.62.221/dcms/files/Gusaabstracte.pdf>, 5 กันยายน 2556.
- [8] คชาภรณ์ คลังชำนาญ. (2547). **ผลของการสอนคิดโดยใช้เทคนิคหมวกหกใบด้วยวิธีสอนต่างกัน ที่มีต่อการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนช่วงชั้น 3** (Online). <http://research.rdi.ku.ac.th/world/cache/d1/abstKachapornKLAAll.pdf>, 5 กันยายน 2556.
- [9] เทพยพงษ์ เศษคิมบง. (2554). **ผลการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความสามารถทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์** (Online). <http://www.ejournal.su.ac.th/upload/426.pdf>, 5 กันยายน 2556.
- [10] ทรงฤทธิ์ นิยมโหมด. (2553). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีสอนแบบหมวกหกใบและวิธีสอนแบบปกติร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องสามก๊ก ตอนกวนอูไปรับราชการกับโจโฉ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6** (Online). http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000005021, 5 กันยายน 2556.